

ASOC – IZVJEŠĆE O TREĆOJ LEKCIJI

- prilikom spremanja dokumenta, molimo da ga imenujete u formatu:
Naziv grada u kojem se nalazi škola_Izvješće Lekcija 3
npr. Zagreb_Izvješće Lekcija 3

NAZIV TIMA*

GIPovci- gimnazijski poduzetnici

NAZIV OBRAZOVNE USTANOVE*

Gimnazija Nova Gradiška

RAZRED (TEKUĆA GODINA)*

Treći razred (A; B; C; D) i četvrti razred (A; B; C; D)

OBRAZOVNI ODJEL

Opća gimnazija

NASTAVNICA – VODITELJICA PROJEKTA (Ime i prezime)*

Sanja Šimić

Naslov izvješća o provedenom građanskom praćenju*

Ovdje navedite naslov izvješća o provedenom građanskom praćenju.

Poduzetnost i suradnja

Navedite poveznicu za izvješće o provedenom građanskom praćenju objavljeno na platformi Monithon.it*

Ovdje umetnite poveznicu (URL) na izvješće o provedenom građanskom praćenju objavljeno na platformi Monithon.it (dakle, objavljivanje na platformi Monithon potrebno je izvršiti prije sastavljanja izvješća Lekcije 3).

<https://dev.monithon.it/user/edit#my-reports>

Objava o terenskom posjetu na blogu*

Opišite na koji način ste provodili aktivnosti građanskog praćenja odabranog projekta.

Maksimalno ograničenje znakova za cijelu objavu je 1500 znakova.

Projekt „U školi otvorene kohezije“

Lekcija 3

GIPovci- gimnazijski poduzetnici

Poduzetnost i suradnja

Lekcija 3 projekta „U školi otvorene kohezije“ je trebala uključiti aktivnosti terenskog istraživanja. Zbog epidemije koronavirusa u našoj zemlji, svi naši planovi takvog istraživanja su otkazani. Planirana istraživačka pitanja smo umjesto pri posjetima postavili putem maila.

Pitanja smo uputili na mail adrese sljedećih uključenih u projekt „Tehnološki inkubator Nova Gradiška“:

1. Grad Nova Gradiška, nositelj projekta

2. Industrijski park Nova Gradiška d.o.o., nositelj projekta
3. CTR Brodsko-posavske županije (Centar za razvoj), partner projekta
4. Poduzetnik Bernard Kumić, zainteresiran za korištenje ureda i usluga inkubatora nakon otvorenja inkubatora (Zahtjev za iskazom interesa, nalazi se na mrežnom mjestu tin.ipng.hr)

Fotografije su nam ljubazno ustupili ispitanici.

Odgovori na naša istraživačka pitanja su nastavak istraživanja prikupljanja podataka i analiziranja.

Grad Nova Gradiška, pitanja upućena dogradonačelnici Ivani Trupini:

1. Koji su građevinski aspekti projekta Tehnološki inkubator, jesu li uključeni nabavljači i radnici iz našeg kraja?
2. Što inkubator znači glede usluga koje će nuditi poduzetnicima, jesu li te usluge u potpunosti u skladu s razvojnim potrebama NG kraja?
3. Što smatrate glede budućnosti mikro, malog i srednjeg poduzetništva u našoj županiji, postoji li zanimanje mladih ljudi za takvu vrstu poslovanja i hoće li nas epidemija koronavirusa unazaditi i u kojoj mjeri?
4. Radi li Grad NG na promidžbi poduzetnika, kako, ako da?
5. Smatrate li da smo kao grad i kao mjesto poslovnih mogućnosti prepoznatljivi u RH?
6. Postoje li zanimanja za Industrijski park i Tehnološki inkubator od strane stranih ulagača?

Industrijski park Nova Gradiška d.o.o., pitanja upućena voditeljici projekta „Tehnološki inkubator Nova Gradiška“ Sandri Petrović i ravnatelju Industrijskog parka Nova Gradiška d.o.o. Adamu Đaniću:

Za voditeljicu projekta Sandru Petrović:

1. Koliko je otežano upravljanje projektom zbog koronavirusa?
2. Je li postoje dodatni troškovi zbog koronavirusa?
3. Ima li problema pri gradnji inkubatora zbog socijalnog distanciranja?
4. Mijenja li se vrijednost novca iz EU fondova?
5. Što mislite o utjecaju pandemije na EU fondove, hoće li se raspoloživi novac smanjiti?

6. Molimo Vas da nam opišete svoj jedan radni dan.
7. Je li postoje kakvi tehnički ili administrativni problemi pri izvedbi završne faze projekta?
8. Hoće li projekt biti završen u lipnju 2020?
9. Na koji način tvrtka INGRI d.o.o. vrši stručni nadzor gradnje inkubatora?
10. Koje vrste tvrtki će biti predstavljene u inkubatoru nakon otvaranja? (mikro, mali biznisi)
11. Jesu li poduzetnici koji su ispunili Zahtjev za iskaz interesa svi iz NG kraja ili ih ima i iz ostatka RH?
12. Hoće li biti objavljen natječaj ili javni poziv za popunu mjesta u inkubatoru?
13. Plaćanje najma ureda i usluga inkubatora? O čemu ovise? Koliko dugo poduzetnik može koristiti usluge inkubatora?
14. Smatrate li da kohezijska politika EU doprinosi socijalnom uključivanju mladih u krajevima koji su još uvijek manje privlačni za ostanak i rad, planiranje obitelji?
15. Je li korištenje javnog novca u svrhu šire dobrobiti ima svoje negativne strane, ako da, koje su to?

- **Za Adama Đanića, ravnatelja Industrijskog parka Nova Gradiška d.o.o.:**

1. Molimo Vas da nam opišete svoj jedan radni dan.
2. Kako vidite poduzetnike NG kraja za 5-10 godina? Čime će se baviti, koliko će ih otprilike biti, više ili manje nego danas?
3. Za koje poduzetničke ideje držite da imaju budućnost?
4. Je li novac iz EU fondova uložen u naš kraj potvrda razvitka i napretka?
5. Smatrate li građansko praćenje korištenja javnog novca korisnim ili bi takvu aktivnost trebali obavljati profesionalci?
6. Na koje načine surađujete sa srednjim školama i fakultetima?

Pitanja koja smo uputili na adresu **Centra za razvoj Brodsko-posavske županije**, odgovor smo dobili od voditeljice odjela za malo i srednje poduzetništvo **Dubravke Mirković**:

1. Molimo Vas da nam opišete kako je došlo do partnerstva na projektu Tehnološki inkubator Nova Gradiška.

2. Smatrate li da javni novac (novac iz EU fondova) može proširiti opće dobro preko poduzetničkih projekata i inicijativa u našoj županiji?

3. Koje su sve nadležnosti rada Centra za razvoj Brodsko-posavske županije?

Mladom **poduzetniku iz Nove Gradiške Bernardu Kumiću** smo uputili pitanje o njegovom interesu za korištenje ureda i usluga inkubatora nakon njegova otvaranja i stavljanja u funkciju.

Odgovore naših suradnika smo povezali u cjelinu koja je nastavak našeg istraživanja Lekcije 2 projekta „U školi otvorene kohezije“.

(Grad Nova Gradiška) Dana 1. srpnja 2019. u prostorijama Poslovno inovacijsko potpornog centra u Industrijskom parku Nova Gradiška, poduzeće **Industrijski park Nova Gradiška d.o.o.**, nositelj projekta „**Tehnološki inkubator Nova Gradiška**“ potpisalo je **Ugovor o izgradnji poslovne građevine tehnološkog inkubatora s poduzećem GIC Gradnje d.o.o. iz Zagreba, te Ugovor za usluge stručnog nadzora gradnje s poduzećem Ingri d.o.o. iz Rušćice.**

Poduzeće GIC Gradnje d.o.o. surađuje s tvrtkama s područja Nove Gradiške prilikom izvođenja građevinskih radova i nabave potrebnim materijala te su na taj način uključeni i radnici s lokalnog područja, a što pozitivno utječe na povećanje obujma posla i prihoda lokalnih tvrtki.

Realizacija projekta „Tehnološki inkubator Nova Gradiška“ uključivat će izgradnju i opremanje objekta ukupne površine 5.046 m² s 55 prostornih jedinica veličine od 15 do 223 m² te će biti izgrađena u skladu s međunarodno priznatim certifikatom zelene gradnje LEED.

U procesu predrezervacija putem Zahtjeva za iskazom interesa za najam proizvodnog i uredskog prostora zaprimili smo Zahtjeve za predrezervaciju oko 65% ukupnog kapaciteta inkubatora od strane 10-ak različitih tvrtki. Pred završetak građevinskih radova provest će se i službeni natječaj za najam prostora.

Tehnološki inkubator Nova Gradiška bit će namijenjen **startupima, tehnološki orijentiranim poduzećima, kao i svim budućim poduzetnicima.**

Usluge koje će se korisnicima pružati unutar Tehnološkog inkubatora Nova Gradiška su **najam prostora i visokospecijalizirane usluge poslovne podrške** za poticanje konkurentnosti poduzeća. Uz navedeno, korisnicima će se nuditi i novost na području Brodsko-posavske županije, a to je **moderno opremljen coworking prostor površine 220 m² namijenjen svim kreativnim poduzetnicima, startupovima, freelancerima i profesionalcima s različitih područja djelovanja koji je opremljen informatičkom opremom i raznim softverskim programima.**

Cilj je stvoriti međunarodno prepoznatu vrhunsku ulagačku destinaciju i inkubator koji pruža ciljane, visokospecijalizirane usluge poduzećima, istraživačkim i obrazovnim institucijama u području razvoja i primjene novih tehnologija, znanja i inovacija u ciljanim industrijskim

sektorima. Sve to omogućit će jačanje kapaciteta poduzeća za razvoj inovativnih proizvoda i usluga, potaknuti unapređenje konkurentnosti poslovnog sektora te stvaranje i privlačenje inovativnih i tehnološki orijentiranih poduzeća u tehnološki intenzivne sektore, s posebnim naglaskom na učinkovito upravljanjem okolišem i resursima.

Kada je riječ o razvojnim potrebama NG kraja, kvaliteta življenja u novogradiškom kraju ovisi o kvalitetnom funkcioniranju Grada Nove Gradiške kao cjeline, o povezanosti i kontinuiranom usavršavanju svih njegovih mikro aspekata. Stoga su kvalitetno vodstvo, uz ulaganje znanja, energije i vremena te dobra suradnja javnog, privatnog i civilnog sektora, preduvjet za ostvarenje postavljenih ciljeva.

Potreba za projektom Tehnološki inkubator utvrđena je u procesu analize poslovnog okruženja Brodsko- posavske županije i šire regije u suradnji sa 160 MSP-ova iz ciljanih sektora, temeljem analize gospodarskih kretanja i trendova te analize konkurencije. (MSP- mala i srednja poduzeća)

Rezultati analize pokazali su: slab poslovno- razvojni potencijal postojećih tvrtki, malen broj poduzetnika koji zasnivaju svoje poslovne aktivnosti na inovacijama, znanju i novim tehnologijama, slaba konkurentnost postojećih tvrtki, nedostatak specijalističkih znanja i vještina, nerazvijena poslovna i inovacijska infrastruktura u BPŽ. Iz navedenih razloga smatramo kako su usluge koje se nude poduzetnicima kroz projekt Tehnološki inkubator u potpunosti u skladu s razvojnim potrebama novogradiškog kraja i Brodsko-posavske županije.

U Gradu Nova Gradiška u 2018. godini poslovalo je ukupno 227 MSP – ova, od čega 85,5% mikro; 10,6% malih te 4% srednjih poduzeća. Broj zaposlenih u MSP – ovima na području Grada u 2018. godini iznosio je 1.959, što je za 27% više nego u prethodnoj godini. Promatrano kroz razdoblje od 5 godina, broj MSP – ova na području Grada kontinuirano je rastao.

No još uvijek je prisutna niska razina konkurentnosti poslovnog okruženja koja se očituje u nerazvijenoj poslovnoj i tehnološkoj infrastrukturi, nerazvijenim specijaliziranim uslugama za poduzetništvo, niskominovacijskom kapacitetu regije te niskoj razini regionalne suradnje javnog, istraživačkog i poslovnog sektora.

Navedena situacija posljedica je niske tehnološke razvijenosti tvrtki, odnosno niske razina ulaganja u nove proizvodne kapacitete, nove tehnologije, razvoj proizvoda, procesa i tržišta, niske razine suradnje poslovnog sektora sa sveučilištem, niske razine međunarodne suradnje te slabe iskorištenosti dostupnih izvora financiranja putem lokalnih, nacionalnih i EU natječaja. MSP-i na području Županije uglavnom nemaju dovoljno resursa i znanja potrebnih za intenzivno ulaganje u razvoj novih proizvoda i usluga te internacionalizaciju i modernizaciju poslovanja, uključujući istraživanje i razvoj tržišta.

Povećanjem razine informiranosti i znanja MSP-ova, doprinijelo bi se njihovom poslovnom razvoju i konkurentnosti te međusobnom povezivanju i suradnji, a što bi vodilo ka poslovnom rastu, prepoznatljivosti na tržištu, novim ulaganjima i otvaranju radnih mjesta.

Nažalost, već sad sa sigurnošću možemo reći da pojava i širenje koronavirusa negativno utječe na svjetsku i domaću ekonomiju, a mali i srednji poduzetnici su prvi na udaru i najranjiviji u takvim situacijama.

Najčešće poteškoće poduzetnika vezane su uz dovršenje postojećih i već ugovorenih poslova te istovremeno smanjenu potražnju na domaćem tržištu.

Svi koji posluju u turističkoj, transportnoj ili uslužnoj djelatnosti imaju već značajan pad potražnje, stradava izvozno orijentirana poduzetnička aktivnost, a u ovom trenutku se još uvijek ne nazire kraj poteškoćama, po nekim predviđanjima najteže razdoblje tek slijedi.

Hrvatska obrtnička komora (HOK) i Hrvatska gospodarska komora (HGK) provele su ankete među svojim članstvom koje pokazuju da oko dvije trećine njihovih članova već osjeća posljedice epidemije koronavirusa te su zazvali pomoć države od koje traže odgodu **plaćanja poreza i doprinosa**, a traže i hitne kredite za likvidnost te mogućnost moratorija na njihovu otplatu.

Vlada Republike Hrvatske donijela je zaključak o mjerama za pomoć gospodarstvu zbog epidemije koronavirusa. Radi se o ukupno **63 mjere** koje obuhvaćaju gotovo sve gospodarske resore Vlade s glavnim ciljem **očuvanja radnih mjesta te isplate plaća**. Same mjere usklađene su s gospodarskim udruženjima i sindikatima, kao i sa zajedničkim europskim naporima za suzbijanje ekonomskih šteta od koronavirusa.

Grad Nova Gradiška sustavno radi na poticanju razvoja poduzetništva na području našeg grada kroz niz mjera koje za cilj imaju ne samo povećanje broja gospodarskih subjekata već i smanjenje financijskih izdataka poduzetnika kod pokretanja poslovanja, boljeg informiranja o poduzetništvu, potiče se poduzetnike na korištenje sredstava iz Europskih fondova koji se odnose na gospodarski razvoj, povećanje investicijskih ulaganja poduzetnika uz rast zaposlenosti, poticanje zapošljavanja i samozapošljavanja, te podizanje standarda kvalitete poslovanja.

Gradonačelnik grada Nove Gradiške (Vinko Grgić) donio je **Program poticanja razvoja poduzetništva na području grada Nova Gradiška za 2019. godinu**, a na temelju donesenog Programa objavljen je i Javni poziv za isti. Programom se utvrđuju opći uvjeti, kriteriji i postupak

dodjele bespovratnih potpora Grada Nove Gradiške za poticanje razvoja poduzetništva, te obveze korisnika potpore. **Korisnici sredstava potpore** po spomenutom Programu **moгу biti postojeći i novi mikro i mali poduzetnici**, koji su u cijelosti u privatnom vlasništvu sa sjedištem ili prebivalištem (obrtnici) na području Grada, izuzev trgovačkih društava kojima je Grad osnivač ili ima vlasnički udio u temeljnom kapitalu. **Korisnik potpore mora imati najmanje jednog (1) zaposlenog na neodređeno vrijeme**, uključujući vlasnika/cu.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u suradnji s Gradom Nova Gradiška organiziralo je 29. travnja 2019. informativno-edukativnu manifestaciju „**Regionalni dani EU fondova**“ s ciljem informiranja javnosti o korištenju fondova Europske unije putem sajma i besplatnih edukacija. Na panel raspravi sudjelovali su predstavnici institucija i lokalni poduzetnici s iskustvom korištenja sredstava iz fondova Europske unije. Uslijedila su stručna predavanja pod nazivom „**EU fondovi kao mogućnost financiranja**“ na kojima su predstavljeni aktualni i budući natječaji. Po završetku stručnog predavanja, održana je i interaktivna radionica „**Predstavljanje mjera ruralnog razvoja i postupak prijave nanatječaja**“ na kojoj su sudionici imali priliku saznati preduvjete potrebne za prijavu na natječaj, kao i kako izraditi projektni prijedlog.

Grad Nova Gradiška radi na promidžbi poduzetnika kroz **različite edukacije za poduzetnike** npr. već četiri godine Ženski poduzetnički centar, u suradnji s Gradom Nova Gradiška, prijateljem ženskog poduzetništva, podiže kompetencije za poslovanje na realnom tržištu vlasnica i vlasnika tvrtki i obrta, kao i svih onih koji to tek kane postati kroz svoje edukativne radionice. Iznimno je važno omogućiti dostupnost resursa malim poduzetnicima koji, s obzirom da svoje poduzetničke aktivnosti obavljaju najčešće sami, nemaju dovoljno vremena za odlaske na edukacije u veće sredine.

Također se na promidžbi lokalnog poduzetništva radi organizirajući različite manifestacije i sajmove kroz koje se promoviraju usluge i proizvodi lokalnih poduzetnika poput „Poljoprivredno- poduzetničkih ideja“, „Proljetnog sajma“ gdje članovi Udruženja obrtnika Nova Gradiška imaju priliku besplatno prezentirati svoje proizvode. Zatim Sajam vjenčanja „Exclusiv“ kao doprinos razvoju domaćeg obrtništva iz svijeta vjenčanja koji okuplja preko 70 izlagača iz Slavonije i drugih dijelova Hrvatske

Smatramo da smo na razini RH prepoznati kao mali grad s velikim idejama.

Trenutno najveći projekt za razvoj gospodarstva Nove Gradiške je **Tehnološki inkubator Nova Gradiška**.

Prema ukupnoj vrijednosti od oko **30 milijuna kuna**, **Tehnološki inkubator** predstavlja ujedno i naše najveće pojedinačno infrastrukturno ulaganje u Industrijskom parku Nova Gradiška. **Izgradnjom inkubatora - kvalitetne poslovne infrastrukture ukupne površine 5.046 m²** koji pruža ciljanu, visokospecijalizirane usluge poduzećima, istraživačkim i obrazovnim institucijama u području razvoja i primjene novih tehnologija, znanja i inovacija u ciljanim industrijskim sektorima. **Tehnološki orijentiranim poduzetnicima i startup-ovima će se pružiti mogućnost najma proizvodnog i uredskog prostora**. Navedeno će im znatno sniziti troškove poslovanja i olakšati njihov razvojni put, a kroz usluge poslovne podrške unutar Tehnološkog inkubatora,

moći će ojačati svoju konkurentnost i širenje na tržištu. Broj zaposlenika u industrijskoj zoni kroz posljednjih 5 godina povećao za 100%, s 300 zaposlenih u 2016. na oko 600 zaposlenih prema trenutno važećim podacima. Ukupna vrijednost investicija u IPNG-u od osnivanja zone pa do danas je 30 mil. eura od strane 16 različitih investitora, a što dokazuje prepoznatljivost industrijske zone grada Nova Gradiška kao ulagačke destinacije.

Na mjesečnoj razini IPNG d.o.o. zaprima upite o mogućnostima ulaganja u Hrvatskoj i našoj industrijskoj zoni od strane inozemnih investitora, a često imamo i posjete od strane potencijalnih ulagača iz inozemstva. Nažalost, zbog administrativnih ograničenja, nedostupnosti potrebne radne snage, ali i zbog manjih troškova rada i proizvodnje u susjednim državama (npr. BiH i Srbija), još uvijek na našoj industrijskoj zoni nije došlo do investicija od strane inozemnih ulagača, nego isključivo od strane domaćih ulagača.

Prema zaprimljenim Zahtjevima za iskazom interesa za najam proizvodnog i uredskog prostora u Tehnološkom inkubatoru, također već sada možemo zaključiti kako će više od 90% prostora biti iznajmljeno domaćim tvrtkama.

(Voditeljica projekta „Tehnološki inkubator Nova Gradiška“ Sandra Petrović)

Korona virus svakako utječe na provedbu projekta, na način da je redovna komunikacija između IPNG-a i tijela nadležnih za provedbu projekta (SAFU i MINGPO) te izvođača radova bitno promijenjena na način da je svedena isključivo na elektronsku i telefonsku, bez održavanja koordinacijskih sastanaka i bez mogućnosti provedbe terenskih provjera tijekom provedbe projekta od strane nadležnih tijela. No, bez obzira na takve uvjete projekt se i dalje nastavlja provoditi u skladu sa zadanim terminskim planom aktivnosti.

Korona virus nije uzrokovao dodatne troškove vezane uz provedbu projekta. Izgradnja objekta, stručni nadzor građenja i opremanje objekta tehnološkog inkubatora bili su predmet javne nabave te je ugovorom sklopljenim s izvođačem za svaku od ovih nabava definirana i vrijednost nabave. Prilikom prijave projekta IPNG je tražio maksimalan intenzitet potpore koji je bio dozvoljen u Pozivu „Razvoj poslovne infrastrukture“, u iznosu od 20 milijuna kuna, a što nam je i odobreno nakon evaluacije projekta te što se tiče korištenja bespovratnih sredstava tu niti nemamo prostora za povećanje troškova. Sva dodatna povećanja troškova IPNG bi morao platiti iz vlastitih sredstava, ali kako je projekt u svojoj završnoj fazi ne očekujemo da će doći do toga.

Preporučena mjera socijalnog distanciranja utjecala je na drugačiju organizaciju rada prilikom izgradnje tehnološkog inkubatora, na način da se radovi odvijaju u fazama kako bi se izbjegao boravak većeg broja radnika u istom prostoru. U prvom tjednu kada je mjera donesena postojali su manji organizacijski problemi, što je usporilo planirani tijek građevinskih radova, ali nakon toga je izvođač radova uspio osigurati da sve normalno funkcionira. Osim toga, prostor

tehnološkog inkubatora dovoljno je velik da se bez problema može osigurati socijalna distanca između radnika.

IPNG-u je odobren maksimalan iznos bespovratnih sredstava koji je bilo moguće dobiti unutar Poziva kroz koji se financira projekt Tehnološki inkubator (nešto manje od 20 mil. Kn) pa promjena iznosa bespovratnih sredstava u tom smislu nije moguća. Moguće je iskoristiti manje sredstava nego što je predviđeno projektom u slučaju da dođe do ušteda na pojedinim stavkama zbog promjene cijena u odnosu na godinu u kojoj je projekt prijavljen, ali kako smo već proveli 90% nabava na projektu znamo da neće doći niti do smanjenja vrijednosti potrebnih EU sredstava.

Moguće je da zbog globalne pandemije korona virusa dođe do smanjenja raspoloživih EU sredstava zbog toga što će EU više novca morati usmjeriti u financiranje zdravstvenog sustava te u provedbu mjera pomoći gospodarskom sektoru za borbu s ekonomskom krizom u svim državama članicama. Smanjenje EU sredstava vjerojatno neće biti jednako raspoređeno na sva područja, prioriteta područja za razvoj gospodarstva biti će manje pogođena realokacijom sredstava od primjerice područja koja se odnose na zaštitu okoliša.

Trenutno sudjelujem na provedbi tri EU projekta za koje je svakodnevno potrebno izrađivati određene vrste financijskih i narativnih izvještaja i planirati sljedeće korake u provedbi, a također i komunikacija s nadležnim tijelima – SAFU, MINGPO, MRRFEU, HAMAG i dr.; vezana uz praćenje uspješnosti tijekom provedbe projekata odvija se na svakodnevnoj razini. Osim toga, često nam u obilazak industrijske zone dolaze potencijali investitori kojima je potrebno prezentirati mogućnosti industrijskog parka kao ulagačke destinacije. Svaki dan pregledavam i otvorene EU natječaje i druge dostupne izvore financiranja za IPNG, ali i za druge poslovne subjekte.

Tehnički problemi u izvedbi završne faze projekta Tehnološki inkubator pojavili su se zbog izbijanja pandemije korona virusa jer su uvjeti rada specifični i odvijaju se dinamikom koja je sporija od planiranog. Primjerice, doći će do kašnjenja kod isporuke namještaja i informatičke opreme zbog nemogućnosti pravovremene nabave materijala za izradu namještaja od strane dobavljača, kao i pojedinih stavki informatičke opreme koje je potrebno uvesti iz drugih zemalja.

Ovdje se možemo nadovezati te mogu reći kako projekt neće moći biti završen u lipnju ove godine kako je planirano, prema informacijama kojima trenutno raspolažemo bit će nužno odgoditi završetak provedbe projekta za dodatnih 2 ili 3 mjeseca. Sama izgradnja objekta bit će završena krajem svibnja, ali nakon toga potrebno je i opremiti objekt, napraviti tehnički pregled te reviziju cjelokupnog projekta, a za što će nam biti potrebno dodatno vrijeme, posebice ukoliko budemo nastavili raditi u ovakvim otežanim uvjetima još neko duže vrijeme.

Tvrtka INGRI d.o.o. vrši nadzor na način da uspoređuje privremene mjesečne situacije izdane od strane izvođača radova i stvarno stanje na gradilištu, odnosno kontrolira da li su sve stavke navedene u mjesečnim privremenim situacijama stvarno i dobavljene i ugrađene u objektu. Nadalje, predstavnik tvrtke INGRI d.o.o. sudjeluje na koordinacijskim sastancima između

izvođača radova, projektanta i IPNG-a kao investitora koji se odvijaju na tjednoj razini. Jednako kao i izvođač radova, tvrtka zadužena za nadzor na mjesečnoj razini podnosi izvješća investitoru.

Što se tiče veličine tvrtki koje će biti zastupljene u tehnološkom inkubatoru, to će biti mikro i mali poduzetnici pošto svrha samog inkubatora i je pomoći razvoju poduzetnika početnika i malih poduzetnika i proširenju njihova poslovanja kako bi u budućnosti mogli poslovati samostalno, proširiti prodajnu mrežu i povećati obujam poslovanja i broj djelatnika te izgraditi vlastiti poslovni prostor.

Prema predanim Zahtjevima za iskazom interesa mogu reći kako smo ugodno iznenađeni da nam se javljaju i poduzetnici iz drugih krajeva RH, primjerice iz Zagreba i s područja Istre, a ne samo s područja našeg grada. Također, imamo nekoliko Zahtjeva i iz susjedne BiH.

Na stranicama IPNG-a i Tehnološkog inkubatora bit će objavljen natječaj za najam uredskog i proizvodnog prostora na koji će se moći javiti svi zainteresirani poslovni subjekti, a objava natječaja planirana je početkom lipnja ove godine.

Cijena najma uredskog i proizvodnog prostora jednaka je za sve stanare inkubatora, s tim da će troškovi najma biti subvencionirani na način da će se ukupna cijena umanjiti za do 40% za poduzetnike početnike, odnosno za tvrtke čija je starost od 1 do 3 godine. Najam opremljenog uredskog prostora je 50 kn/m² što uključuje i troškova režija, dok je najam proizvodnog prostora 20 kn/m² na što se dodaju troškovi režija ovisno o potrošnji svakog od stanara inkubatora. Cijene su određene temeljem analize isplativosti investicije u izgradnju tehnološkog inkubatora i temeljem analize tržišta. Predviđeno je da nakon maksimalno 7 godina poduzetnik izađe iz prostora inkubatora i počne samostalno poslovati u vlastitom prostoru, kako bi se oslobodilo mjesto za nove poduzetnike početnike.

Kohezijska politika svakako doprinosi slabije razvijenim krajevima RH na način da lokalnim jedinicama, ali i poslovnim subjektima iz tih krajeva putem EU sredstava omogućava ulaganja u fizički, gospodarski i socijalni razvoj područja, a koja zbog nedostatka vlastitih sredstava ne bi bila moguća bez potpore EU. Otvaranjem novih radnih mjesta svakako se privlači mlade ljude na ostanak u slabije razvijenim područjima, no također treba ponuditi i druge sadržaje koji se odnose na društveni život i slobodno vrijeme. Nedostatak financiranja investicija kroz EU fondove je njihova spora realizacija, odnosno dug put od prijave projekta na neki od natječaja, preko evaluacije, potpisa ugovora po do početka provedbe i ostvarenja realizacije investicija, za što je vrlo često potrebno i nekoliko godina, posebice ako se radi o infrastrukturnim projektima.

Korištenje javnog novca u svrhu šire dobrobiti može imati negativnu stranu u slučaju kada se pojedini javni ili privatni subjekti odluče za prijavu projekta za sufinanciranje samo iz razloga što je u tom trenutku otvorena takva vrsta EU natječaja, a ne iz stvarne potrebe za projektom. Rezultat toga su onda investicije koje su same sebi svrha, odnosno njihova iskorištenost je na vrlo niskoj razini i ne ispunjavaju svoje prave ciljeve.

(Adam Đanić, ravnatelj Industrijskog parka Nova Gradiška d.o.o.)

Radni dan ravnatelja Industrijskog parka Nova Gradiška započinje pregledavanjem i odgovaranjem na dospjele mail-ove pristigle tokom prijašnjeg dana, nastavlja se sa jutarnjim sastankom sa voditeljima odjela gdje se preraspodjeljuju zadaci i postavljaju prioriteta poslovnih obveza. Nakon toga najčešće obavljam sastanke s partnerima i suradnicima, zatim tekući administrativni poslovi. U tijeku nam je izgradnja Tehnološkog inkubatora kojeg gotovo svakodnevno obidem da vidim kako napreduju radovi i održimo koordinaciju s izvođačem i nadzornim inženjerom. Pred kraj radnog dana ponovno u uredu obavim administrativne stvari koje se nakupe tijekom dana i napravim plan za sutrašnji dan.

Poduzetnike u Novoj Gradiški vidim potpuno digitalizirane i informatizirane, orijentirane izvozu, u većem broju nego danas, otprilike 2.500 poduzetnika, baviti će se IT industrijom, te većim dijelom u prerađivačkoj industriji kao i u današnje vrijeme. Smatram da će se veći broj mladih uključiti u poduzetništvo pogotovo jer su nam sada dostupne razne poticajne mjere kako s državne tako i sa strane EU fondova.

Budućnost definitivno imaju napredne Hi-Tech industrije usredotočene na istraživanje i razvoj, te IT sektor. Odličan je primjer IT sektora gaming zona u Novskoj. Potrebno je nastaviti pametno i racionalno koristiti EU fondove kako bi naše gospodarstvo zaokrenuli prema navedenim industrijama.

Puno se učinilo razvoje poslovne infrastrukture u Novoj Gradiški, posebice u Industrijskom parku Nova Gradiška, pametnim ulaganjem u infrastrukturu definitivno se razvija gospodarstvo mikropodručja što se vidi iz pokazatelja poput porasta broja zaposlenih, smanjenja broja nezaposlenih, povećanjem izvoza i sl. Često smo spominjani kao lokacija koja izvrsno koristi EU sredstva što nam samo po sebi govori da idemo u dobrom smjeru i da se Grad razvija u dobrom smjeru.

Transparentnost korištenja javnog novca je dobra stvar i treba omogućiti uvid svima na koji način se troši javni novac, no analize i mišljenja definitivno treba prepustiti profesionalcima.

Odličnu suradnju imamo i sa srednjim školama i sa fakultetima. Srednjoškolci pohađaju stručnu praksu iz područja strojne obrade metala i drva, često surađujemo sa Industrijsko-obrtničkom školom Nova Gradiška na EU projektima i dolaze u posjete našoj tvrtci. Sa Strojarskim fakultetom u Slavonskom Brodu već smo pisali nekoliko projekata, imamo studente na praksi i za gotovo svaki projekt sudjelujemo kao partneri. Upravo priređujemo zajednički projekt sa Fakultetom za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek i uvijek smo otvoreni za suradnju i s drugim fakultetima i školama

Centar za razvoj Brodsko-posavske županije

Spektar usluga:

-poduzetnicima pružamo savjete i osnovne informacije kod osnivanja poduzeća, razrade poslovne ideje

- izrade poslovnog plana, pružamo informacije o aktualnim programima potpora kako na lokalnoj tako i na nacionalnoj i EU razini

-za poduzetnike organiziramo seminare i radionice u svrhu obrazovanja poduzetnika i onih koji to žele postati

- naš tim ima za cilj realizaciju aktivnosti usmjerenih prema podizanju konkurentnosti i razvoju malog i srednjeg poduzetništva na području BŽP

Aktivnosti poduzetničkoga odjela usmjerena su na sljedeća područja:

- Informiranje i savjetovanje poduzetnika o programima poticanja
- Izrada poslovnih planova i investicijskih studija
- Praćenje natječaja iz EU fondova za financiranje projekata vezanih za malo i srednje poduzetništvo
- stručna podrška, priprema i implementacija projekata koji se sufinanciraju iz fondova EU
- Pomoć razvoju potporne poduzetničke infrastrukture
- Edukacija i trening poduzetnika

(Dubravka Mirković)

Do partnerstva na projektu „Tehnološki inkubator Nova Gradiška“ je došlo radi iskustva koje Centar za razvoj ima u radu s poduzetnicima i na projektima te zbog korisnosti projekta za cijelo područje Brodsko-posavske županije- razvoj poduzetništva, poticanje ulaganja u mala i srednja poduzeća. U agenciji smatramo da korištenje javnog novca potiče razvoj gospodarstva i na taj način se širi dobrobit na što veći broj stanovnika županije i RH, isto tako korištenje javnog novca u poduzetničkim projektima stvara poduzetničku klimu određenog kraja.

(Novogradiški poduzetnik Bernard Kumić- Berny)

Mladi poduzetnik Bernard Kumić je ispunio **Zahtjev za iskazom interesa** te želi svoju mladu tvrtku Tvornica ideja (Tvornica ideja j.d.o.o.), osnovanu 2017. godine preseliti u dva ureda inkubatora. Tvrtka se bavi on-line marketingom, predstavljanjem brendova na društvenim mrežama, vođenjem društvenih mreža i sl. Namjera mu je javiti se na natječaj za korištenje ureda i usluga inkubatora kada bude objavljen. Prednost rada u takvom okruženju vidi u suradnji s ostalim

poduzetnicima novogradiškoga kraja- coworking prostoru, nada se novim poslovnim mogućnostima i širenju usluga svoje tvrtke. Za Bernarda je važno uključivati što više mladih u svijet poduzetništva jer smatra da je to najbolji način da se spriječi iseljavanje iz Slavonije. (Bernard ima 30 godina)

Ako vam je ime novogradiškoga poduzetnika poznato, Bernard Kumić pjeva i stvara pop glazbu pod umjetničkim imenom Berny.

ZAKLJUČCI LEKCIJE 3

Što smo novo saznali?

1. Dana 1. 07. 2019. godine Industrijski park Nova Gradiška d.o.o. je potpisao Ugovor o izgradnji poslovne građevine tehnološkog inkubatora s tvrtkom GIC Gradnja d.o.o. iz Zagreba i Ugovor za usluge stručnog nadzora gradnje s tvrtkom INGRI d.o.o. iz Ruščice (prateći objavljene natječaje).
2. Promatrano kroz razdoblje unazad 5 godina, broj malih i srednjih poduzeća na području Grada Nove Gradiške kontinuirano raste.
3. Epidemija koronavirusa u RH ostavlja ozbiljne posljedice na gospodarstvo, zaustavljen je tijek novca, protok roba i usluga je usporen.
4. Grad Nova Gradiška dodjeljuje bespovratna sredstva za razvoj poduzetništva: Program poticanja razvoja poduzetništva na području Grada Nova Gradiška za 2019. godinu. (za mikro i male poduzetnike s najmanje 1 zaposlenikom zaposlenim na neodređeno vrijeme, uključujući vlasnika/vlasnicu)
5. Grad Nova Gradiška i Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU su 29. travnja 2019. godine organizirali „Regionalne dane EU fondova“ u Novoj Gradiški.
6. Grad Nova Gradiška organizira edukacije za poduzetnike, poljoprivredne sajmove, sajam vjenčanja kao poticaj poduzetnicima.
7. Trenutno najveći projekt za razvoj poduzetništva je „Tehnološki inkubator Nova Gradiška“.
8. Koronavirus utječe i na provedbu projekta „Tehnološki inkubator“, komunikacija je elektronska, nema terenskih posjeta, istraživanja, provjera realizacije projekta na terenu od nadležnih tijela. (SAFU, MINGPO)
9. Nema dodatnih troškova provedbe projekta jer je projekt u završnoj fazi.
10. Radovi na objektu inkubatora se odvijaju u fazama zbog smanjenja broja radnika na istom mjestu da bi se smanjila opasnost od zaraze.

11. Tehnički problemi su: zbog epidemije će doći do kašnjenja isporuke namještaja i informatičke opreme (nemogućnost pravovremene nabave materijala za izradu namještaja od strane dobavljača, informatička oprema bi se uvozila).
12. Projekt neće biti završen u lipnju 2020. Kako je planirano, kašnjenje je u rasponu od 2-3 mjeseca zbog gore navedenih razloga
13. Sama izgradnja zgrade inkubatora će biti završena krajem svibnja, ali nakon toga je potrebno opremiti objekt, napraviti tehnički pregled, reviziju projekta.
14. Tvrtka zadužena za nadzor gradnje i izvođač radova isto podnose izvješća.
15. Ciljane tvrtke za korištenje usluga inkubatora su mikro i mala poduzeća.
16. Zahtjev za iskazom interesa su ispunili poduzetnici iz novogradiškoga kraja, Zagreba, Istre i Bosne i Hercegovine.
17. Na stranicama Industrijskog parka Nova Gradiška i projekta „Tehnološki inkubator Nova Gradiška“ će početkom lipnja 2020. Biti objavljen natječaj za najam uredskog i proizvodnog prostora, cijena najma će biti ista za sve poduzetnike, osim za one početnike, čija tvrtka postoji od 1-3 godine, njima će cijena najma biti umanjena za 40 posto.
18. Maksimalan ostanak poduzetnika u inkubatoru je 7 godina. Usporedba s Poduzetničkim inkubatorom Požega (PiP): u požeškom inkubatoru poduzetnici početnici mogu ostati maksimalno 5 godina, prva godina za početnike je 100 posto subvencionirana. (natječaj za odabir korisnika Poduzetničkog inkubatora Požega, portal Grada Požege, 21. kolovoz 2019., pozege.hr)
19. Budućnost hrvatskog poduzetništva je u što većem uključivanju mladih ljudi
20. IT sektor ima najbolje šanse za prosperitet u budućnosti

Značenja:

1. IPNG- Industrijski park Nova Gradiška
2. TIN- Tehnološki inkubator
3. SAFU- Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije
4. MINGPO- Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta
5. HAMAG- Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije
6. MRRFEU- Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
7. CTR- Centar za razvoj Brodsko-posavske županije

8. MSP- Malo i srednje poduzeće

- Mikro poduzeće- do 10 zaposlenika, godišnji promet do 2 milijuna eura
- Malo poduzeće- do 50 zaposlenika, godišnji promet do 10 milijuna eura
- Srednje poduzeće- do 250 zaposlenika, godišnji promet do 50 milijuna eura

Istaknuta fotografija*

Ovdje umetnite najvažniju fotografiju koju ste prikupili tijekom provođenja aktivnosti građanskog praćenja odabranog projekta. Slika mora biti u formatu .jpg (NAJVIŠE 1 MB).

Voditeljica projekta „Tehnološki inkubator Nova Gradiška“ Sandra Petrović i ravnatelj Industrijskog parka Nova Gradiška d.o.o. Adam Đanić

POSTAVLJENA PITANJA I ZABILJEŽENI ODGOVORI

1. pitanje*

Napišite ovdje 1. pitanje koje ste postavili tijekom provođenja aktivnosti građanskog praćenja.

Koji su građevinski aspekti projekta Tehnološki inkubator, jesu li uključeni nabavljači i radnici iz našeg kraja? (Grad Nova Gradiška, dogradonačelnica Ivana Trupina)

1. odgovor*

Napišite ovdje odgovor na 1. pitanje koje ste postavili tijekom provođenja aktivnosti građanskog praćenja.

Dana 1. srpnja 2019. u prostorijama Poslovno inovacijsko potpornog centra u Industrijskom parku Nova Gradiška, poduzeće Industrijski park Nova Gradiška d.o.o., nositelj projekta „Tehnološki inkubator Nova Gradiška“ potpisalo je Ugovor o izgradnji poslovne građevine tehnološkog inkubatora s poduzećem GIC Gradnje d.o.o. iz Zagreba, te Ugovor za usluge stručnog nadzora gradnje s poduzećem Ingri d.o.o. iz Rušice.

Poduzeće GIC Gradnje d.o.o. surađuje s tvrtkama s područja Nove Gradiške prilikom izvođenja građevinskih radova i nabave potrebnim materijala te su na taj način uključeni i radnici s lokalnog područja, a što pozitivno utječe na povećanje obujma posla i prihoda lokalnih tvrtki.

Realizacija projekta „Tehnološki inkubator Nova Gradiška“ uključivat će izgradnju i opremanje objekta ukupne površine 5.046 m² s 55 prostornih jedinica veličine od 15 do 223 m² te će biti izgrađena u skladu s međunarodno priznatim certifikatom zelene gradnje LEED.

2. pitanje*

Napišite ovdje 2. pitanje koje ste postavili tijekom provođenja aktivnosti građanskog praćenja.

Koliko je otežano upravljanje projektom zbog koronavirusa? (za voditeljicu projekta „Tehnološki inkubator Nova Gradiška“ Sandru Petrović)

2. odgovor*

Napišite ovdje odgovor na 2. pitanje koje ste postavili tijekom provođenja aktivnosti građanskog praćenja.

Korona virus svakako utječe na provedbu projekta, na način da je redovna komunikacija između IPNG-a i tijela nadležnih za provedbu projekta (SAFU i MINGPO) te izvođača radova bitno promijenjena na način da je svedena isključivo na elektronsku i telefonsku, bez održavanja koordinacijskih sastanaka i bez mogućnosti provedbe terenskih provjera tijekom provedbe projekta od strane nadležnih tijela. No, bez obzira na takve uvjete projekt se i dalje nastavlja provoditi u skladu sa zadanim terminskim planom aktivnosti.

3. pitanje*

Napišite ovdje 3. pitanje koje ste postavili tijekom provođenja aktivnosti građanskog praćenja.

Je li postoje kakvi tehnički ili administrativni problemi pri izvedbi završne faze projekta? (za voditeljicu projekta „Tehnološki inkubator Nova Gradiška“ Sandru Petrović)

3. odgovor*

Napišite ovdje odgovor na 3. pitanje koje ste postavili tijekom provođenja aktivnosti građanskog praćenja.

Tehnički problemi u izvedbi završne faze projekta Tehnološki inkubator pojavili su se zbog izbijanja pandemije korona virusa jer su uvjeti rada specifični i odvijaju se dinamikom koja je sporija od planiranog. Primjerice, doći će do kašnjenja kod isporuke namještaja i informatičke opreme zbog nemogućnosti pravovremene nabave materijala za izradu namještaja od strane dobavljača, kao i pojedinih stavki informatičke opreme koje je potrebno uvesti iz drugih zemalja.

Ovdje se možemo nadovezati te mogu reći kako projekt neće moći biti završen u lipnju ove godine kako je planirano, prema informacijama kojima trenutno raspolažemo bit će nužno odgoditi završetak provedbe projekta za dodatnih 2 ili 3 mjeseca. Sama izgradnja objekta bit će završena krajem svibnja, ali nakon toga potrebno je i opremiti objekt, napraviti tehnički pregled te reviziju cjelokupnog projekta, a za što će nam biti potrebno dodatno vrijeme, posebice ukoliko budemo nastavili raditi u ovakvim otežanim uvjetima još neko duže vrijeme.

Videozapis terenskog posjeta građanskog praćenja

Ovdje umetnite poveznicu (URL) na videozapis provođenja aktivnosti građanskog praćenja koji ste izradili prema uputama sadržanima u materijalima Lekcije 3. Poveznica može biti za videozapis na

kanalu *YouTube* ili na sličnim platformama za dijeljenje videozapisa (zapamtite da trebate postaviti prikaz videozapisa u „javni“).

Terensko istraživanje je otkazano zbog epidemije koronavirusa. Poveznica za fotografije:

<https://drive.google.com/open?id=1-T4rYx5w36s2HkAFVRhxgmDIDcN4PtCH>

NAPOMENA: polja označena zvjezdicom (*) obavezna su